

دوره‌های شبانه نوروز پیش رو حال و هوای دیگری دارد

نونوار و روزه‌دار در ضیافت دیدار و افطار

حسین گل محمدی

تقریباً هر ۲۳ سال که می‌گذرد، نوروز باستانی و رمضان آسمانی به هم می‌رسند و چندساله همنشین می‌شوند و عجب همنشینی دلچسب و مبارک کی! فکرتش را بکنید سفره افطار و سفره نوروز باهم پهن می‌شود و دیدار عیدانه و میهمانی کریمانه، پیوندی به راستی عمیق و معنادار برای ما ایرانیان فرهنگ‌دوست و خداپرست تریسم می‌کند. بی‌تردید پیوستگی و هم‌افزایی این‌ها نوروزی و مناسک رمضان برای ما که ملیت و دیانت را به زیبایی درهم آمیخته‌ایم، حالات ایام حسیسته پیش‌رو را دوچندان خواهد کرد. دید و بازدیدها و صلوات‌های عید امسال حال و

هوای دیگری دارد و آیات الهی و حیات‌بخش کتاب قرآن - که سفره نوروزی‌مان را زینت بخشیده است - نه یک بار که صبار زرمزه خواهد شد. رمضان امسال، خدای مهربان طور دیگری ما را نگاه خواهد کرد و از تماشای روزه‌داری که برزنده و نونوار به بهانه دیدار و افطار به خانه یکدیگر می‌روند و این ایام مبارک را به هم تریک می‌گویند، سیر نخواهد شد و البته ما نیز از مصاحبت یکدیگر و از هم‌آوایی ستایش معبود در کنار همدیگر سیر نخواهیم شد. تقارن نوروز باستانی و رمضان آسمانی را به فال نیک می‌گیریم و به پیشواز دل‌انگیزترین بهار خداوندی می‌رویم. ایام‌تان به کام و خوشنودی‌تان مستدام.

در ضرورت احیای کارکردهای اثرگذار فرهنگی و اجتماعی مساجد

دوره‌های خانه خدا در ماه میهمانی خدا

ماه مبارک رمضان، فرصت مغتنم و ارزشمندی برای ارائه برنامه‌های مناسب فرهنگی در مساجد و احیای کارکردهای اجتماعی این مکان مقدس است

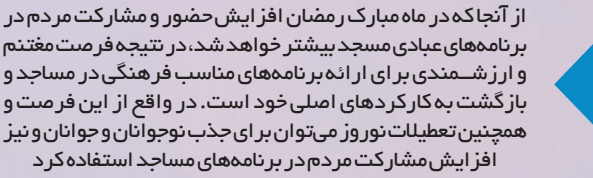
ایجاد تغییرات اجتماعی و فرهنگی

از آنجا که مسجد، جایگاه رفیعی در اجتماع مردم در هر عصری دارد، توان بازسازی فرهنگ عمومی را نیز دارد و حتی می‌تواند سبک زندگی انسان‌ها را اصلاح کند. برخی جامعه‌شناسان دینی معتقدند ایجاد تغییرات اجتماعی و فرهنگی برای مساجد امکانپذیر است. در مساجد مردم با آموزه‌های دینی آشنا می‌شوند و بر همین اساس اصلاح مفاسد اخلاقی و ناپهنجاری‌های اجتماعی از طریق ارتباط با مسجدها تحقق پیدا خواهد کرد چرا که انسان نمازگزار از منکرات و رذیلت‌ها دور خواهد شد: «ثَلَّ مَا أُوجِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنِ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكِ اللَّهُ أَكْبَرُ» «وَاللَّهُ يَتْلُمُ مَا تَصْنَعُونَ». آنچه از کتاب به سوی توحی شده است، بخوان و نماز را برپا دار که نماز از کار زشت و ناپسند بازمی‌دارد و قطعاً یاد خدا بالاتر است و خدای ما داند چه می‌کنید (سوره عنکبوت).

رسول گرامی (اسلام) (ص) در این باره می‌فرماید: «هر کس به مسجد رفت و آمد کند، هشت خصلت را به دست آورد: نشانی استوار، فریضه‌ای انجام یافته، سنتی به پاداشته شده، علمی جدید، دوستی مفرد، سخنی که او را به راه راست آورد، آید کردن مساجد و ترک گناه».

کمرنگ شدن کارکردهای مساجد

نگاهی به گذشته نشان می‌دهد مسجد فقط مکان عبادت نبود، بلکه مساجد در تربیت انسان و تبلیغ معارف الهی و معرفت‌افزایی اقشار مختلف جامعه دخیل بودند. سیره عملی پیامبران الهی نیز نشان می‌دهد ارشادهای ایمانی و نصیحت‌های اخلاقی و پاسخ‌گفتن به مسائل دینی و شیئات، همه در سنگر مسجدها بود. در حالی که که باید گفت امروزه

از آنجا که در ماه مبارک رمضان افزایش حضور و مشارکت مردم در برنامه‌های عبادی مسجد بیشتر خواهد شد، در نتیجه فرصت مغتنم و ارزشمندی برای ارائه برنامه‌های مناسب فرهنگی در مساجد و بازگشته به کارکردهای اصلی خود است. در واقع از این فرصت و همچنین تعطیلات نوروز می‌توان برای جذب نوجوانان و جوانان و نیز افزایش مشارکت مردم در برنامه‌های مساجد استفاده کرد

عبادتی می‌کنند و بیرون می‌آیند. مسجد جایگاه است و این جایگاه به محور ذکر و نماز است. * مسجد جایگاه انواع و اقسام فعالیت‌های اجتماعی است، یعنی وقتی ما مردم را گرداین محور جمع کردیم، از آنها چه می‌خواهیم، یکی از چیزهایی که می‌خواهیم این است که به فعالیت‌های اجتماعی بپردازند. * مسجد جایگاه بزرگ بسیج فرهنگی و حرکت فرهنگی است، شیوه کار را باید در مسجد آموخت که چه کار کنیم. * ایستی برای جوان‌ها جایگاه خاص در مسجد ایجاد کرد، یعنی واقعاً باید برای جذب جوان برنامه‌ریزی کرد. * هر کدام از مساجد می‌تواند یک سرگذشت واقعی جذاب درس آموزی داشته باشد. برای کسانی که امروز در مسجدها و کسانی که فردا به این مسجد خواهند آمد، این در قالب‌های گوناگون - قالب کتاب، قالب

آن برترنگ باشد، افزود: برای روزه اولی‌ها باید کارهای ویژه انجام داد، به طور مثال پدر و مادر و اطرافیان برای آنها تشویق‌های خاص در نظر بگیرند و در روزهای ابتدایی یا انتهایی ماه مبارک رمضان به آنها هدیه بدهند. این مشاور تربیت خانوادگی با تأکید بر اینکه اهمیت این موضوع را نباید کمرنگ جلوه داد، بیان کرد: در برخی خانواده‌ها برعکس عمل می‌شود و تا سرحد امکان فشارهای متعددی به نوجوان و حتی کودک خود وارد می‌کنند، در حالی که شاید دختری یا پسر بی‌تواند سال اول روزه خود را کامل بگیرد اما نباید توبیح شود.

حجت‌الاسلام سلوک به نکاتی احکامی در این باره اشاره کرد و گفت: اگر دخترچه‌ای نتوانست روزه بگیرد، نیت کند و روزه خود را بگیرد اما هر زمان توانی برای ادامه دادن روزه نداشت، افطار کند. این کار شناس مذهبی نغدهایی را هم به برخی خانواده‌ها وارد کرده و اظهار داشت: برخی خانواده‌ها یا می‌گویند کل روز نگیر که این روش ذوق و شوق فرزندان را از بین می‌برد یا به اجبار او را مجبور به روزه گرفتن می‌کنند که همین الزام و اجبار باعث دلزدگی خواهد شد.

حسواس مان به دید و بازدیدها باشد
وی در ادامه به تلافی تعطیلات نوروز و ماه مبارک رمضان و موضوع رفت و آمد خانواده‌ها اشاره کرد و گفت: ایام ماه مبارک رمضان خاص بوده و بحث دید و بازدید فامیلی بیشتر خواهد شد. دید و بازدید باید تلافی با ساعات افطار تا سحر دارد و این ایام و میهمانی دادن فضای فوق‌العاده معنوی و جذابی به خصوص برای نوجوانان و روزه اولی‌ها

برای روزه اولی‌ها باید کارهای ویژه انجام داد، به طور مثال پدر و مادر و اطرافیان برای آنها تشویق‌های خاص در نظر بگیرند و در روزهای ابتدایی یا انتهایی ماه مبارک رمضان به آنها هدیه بدهند

آزاد فرزندان به روزه‌داری بستگی به رفتار مادر دارد

حجت‌الاسلام مجتبی سلوک درباره مشق‌های روزه‌داری برای نوجوانان به «جوان» گفت: عمده این مسئله به خانواده‌ها و مسائل خانوادگی برمی‌گردد. شاید نوجوان‌ها به موضوع روزه‌داری ارادت نداشته باشند اما این شیوه تربیت و رفتار خانوادگی است که آنها را به سمت مسیر انجام فریض دینی هدایت می‌کند. وی تأکید کرد: فرزندانی حاضر در خانواده‌های مذهبی و کسانی که نسبت به موضوع روزه توجه بیشتری دارند، به روزه‌داری می‌پردازند و قدم اول اهتمام خانواده و فرهنگ خانوادگی نسبت به مسئله روزه است. حجت‌الاسلام سلوک افزود: فرزندانی که به سمت روزه نمی‌روند یا ارادت خاصی به روزه ندارند، در خانواده‌هایی رشد و پرورش یافته‌اند که با نسبت به روزه اهتمام ندارند یا برعکس حتی در برابر آن جنبه‌گیری می‌کنند. این مشاور تربیتی تصریح کرد: ارتباط فرزندانی با سایرین در مسئله روزه‌داری بسیار قابل اهمیت است، چنانچه نسبت و برخواست و تعامل و معاشرت با خانواده، گروه‌ها و تپ‌هایی که در فضای روزه نیستند، اثر منفی خواهد داشت.

فضای با نشاط و تشویق فرزندانش
فرمود: تشویق از سوی خانواده‌ها را به صورت ملموس اثرگذار دانست و با بیان اینکه مهم‌ترین فضا در ماه مبارک رمضان برای بچه‌ها ایجاد نشاط فرهنگی است که اصل روزه و روزه‌داری در

حجت‌الاسلام مجتبی سلوک، مشاور تربیتی:

فرزندانش با تشویق و نشاط جذب رمضان و روزه‌داری می‌شوند

مهم‌ترین فضا در ماه مبارک رمضان برای بچه‌ها ایجاد نشاط فرهنگی است که اصل روزه و روزه‌داری در آن برترنگ باشد. برای روزه اولی‌ها باید کارهای ویژه انجام داد، به طور مثال پدر و مادر و اطرافیان برای آنها تشویق‌های خاص در نظر بگیرند و در روزهای ابتدایی یا انتهایی ماه مبارک رمضان به آنها هدیه بدهند.

حجت‌الاسلام مجتبی سلوک، مشاور در حوزه تربیتی و خانواده با بیان این مطلب در گفت‌وگو با «جوان» نکاتی درباره رفتار با روزه‌گیری فرزندانش بیان کرده است.

فراهم می‌کنند این مشاور تربیتی به برخی مشکلات این دید و بازدیدها هم اشاره کرد و گفت: ممکن است برخی خانواده‌ها به دلیل همین رفت‌وآمدها به نوجوان خود آسیب‌زنند، مثلاً در میهمانی‌ای شرکت کنند که افراد آن خانواده نسبت به روزه گرفتن فرزند مانقد دارند، لذا پدر و مادر باید مراعات شرایط را کنند و ساعات قبل افطار در میهمانی شرکت نکنند که به دلیل تلافی با رمضان مبادات‌اتر مغفی تربیتی داشته‌باشند. تربیت دینی بچه‌ها را از سنین با بین شروع کنیم
وی در پاسخ به سوالی درباره حکم روزه گرفتن برای نوجوانان و اثرات اجبار در این زمینه گفت: این موضوع در عبادات به خصوص در موضوع نماز و روزه بسیار برترنگ است، لذا هر خانواده مذهبی باید سال‌ها قبل از شروع نوجوانی به آن بپردازد. سلوک به روایتی در این زمینه اشاره کرد و گفت: از امام صادق (ع) پرسیدند ما از کی فرزند خود را برای نماز خواندن تشویق کنیم؟ فرمودند: ما فرزندتان خود را از پنج سالگی و شما از هفت سالگی این کار را انجام دهید، اما این روایت به معنای اجبار نیست که اگر فرزندی در هفت سالگی نماز بخواند، تحریم و اجبار صورت گیرد. حجت‌الاسلام سلوک با تأکید بر اینکه فضای عبادت و نماز و روزه باید سال‌ها قبل از به تکلیف رسیدن نوجوان فراهم بشود، افزود: اگر پدر و مادر خود اهل نماز و روزه باشند، به خصوص مقید به خواندن نماز اول وقت، نتیجه این می‌شود که فرزند قبل از به تکلیف رسیدن مشتاقانه منتظر چنین زمانی خواهد شد. این مشاور تربیتی با اشاره به اینکه اجبار کردن بعد از عبور از زمان طلایی تربیتی بی‌فایده است، خاطر نشان کرد: اگر فرهنگ‌سازی مناسب از سال‌ها قبل رخ دهد، هیچ الزام و اجباری برای نماز و روزه نخواهد بود، اما وقتی فرهنگ‌سازی نباشد در عوض در تکلیف زاینده‌روی شود، در نهایت موجب سرخوردگی و فاصله گرفتن خواهد شد.

حجت الاسلام محمد سعیدی آریا، کارشناس مذهبی:

تلاقی ماه رمضان و نوروز فرصتی استثنایی برای استفاده از برکات مضاعف است

ماه مبارک امسال خاص است، ویژگی ماه مبارک امسال منحصر به فرد بودن آن است و مشخص نیست سال بعد باشیم یا نباشیم، لذا معتنم شمردن این ایام مسئله بسیار مهمی است. باید دم را در بایم. حجت الاسلام محمد سعیدی آریا کارشناس مذهبی با بیان مطلب فوق از فرصت‌های تعطیلات نوروزی همزمان با ماه مبارک رمضان به عنوان برکت یاد می‌کند و معتقد است: سحرهای رمضان در فرصت تعطیلات نوروز همچون گشایش پنجره‌ای است که باید از آن بهره برد.

■ رمضان امسال برکات مضاعف دارد

حجت الاسلام محمد سعیدی آریا با اشاره به اهمیت تلاقی ماه رمضان همزمان با تعطیلات نوروز به «جوان» گفت: در تعالیم دینی ما چه در قرآن و چه در روایات آمده است، اوقات و مکان‌ها ارزش‌های مساوی با یکدیگر ندارد، مثال آن لیله القدر خیر من الف شهر است که شب قدر بهتر از هزار ماه معرفی می‌شود.

وی در مثال دیگر برای نشان دادن تمایز اوقات و مکان‌ها از یکدیگر بیان کرد: مثال دیگر در این زمینه کرپلا و مسجدالحرام است که این مکان‌ها با سایر مکان‌ها متفاوت است و شرافت خاصی دارد.

وی با تأکید بر اینکه خداوند به بعضی اوقات برکت می‌دهد، افزود: ماه مبارک رمضان یکی از همین اوقات است.

این کارشناس مذهبی در توضیح بیشتر گفت: برکت «برک» گرفته شده است، چنانچه هزار و ۵۰۰ سال پیش گفته می‌شد این پارچه برکت نازک و عادی بوده اما اندازه پوستین گرمایش بوده است، لذا امروز هم وقتی یک کالایی به ظاهر اندک و کم اما پرفایده باشد، به آن می‌گویند «برکت دارد».

حجت الاسلام سعیدی آریا بیان کرد: برخی مواقع پیش آمده که ما در طول یک روز به کارهای خود بیشتر می‌رسیم، در واقع این همان برکت است که ممکن است کم و پرفایده باشد، لذا خداوند متعال این لطف را به بندها داشته که زمان باقی مانده عمر را به وسیله ماه مبارک رمضان برکت می‌دهد.

■ از سحرهای تعطیلات حظ کافی ببریم

وی افزود: امسال ماه مبارک رمضان به دلیل تلاقی با تعطیلات عید نوروز فراغت بیشتری را برای افراد فراهم کرده است، در نتیجه با توجه به تعطیلات پیش رو، باید سحرها را بسیار ویژه مورد توجه قرار داد.

سعیدی آریا با استناد به روایات، سحرهای رمضان را با اوقات دیگر متفاوت دانست و ادامه داد: آنچه ما را به خدا نزدیک می‌کند، متکی به همین موارد است. مثلاً در روایات حالات سجده را بسیار مورد تأکید قرار دادند چرا که سجده سحرگاه اوج خضوع مقابل خداوند است.

وی با اشاره به اینکه خداوند دو اعتراف نزد خود را دوست دارد، توضیح داد: اعتراف به گناه نزد خودش و اعتراف به نعمات الهی در موقعیت‌های مختلف از جمله این اعترافات است، در نتیجه در فراغت امکان خلوت بیشتری وجود دارد و این دورا با فرصت باز اعتراف کنیم.

وی بار دیگر با تأکید بر مورد توجه قرار دادن خلوت‌های سحر اظهار کرد: حضور قلب در نماز اصل بوده و به دنبال آن ارتباط قلب است، چنانچه در روایات داریم، جلوی در باز یا در موقعیت شلوغ نماز نخوانیم که از همین موضوع مشخص است ما از محیط اطراف تأثیر می‌گیریم و روی ما تأثیر دارد.

این کارشناس مذهبی با بیان این مطلب که روح و جسم از یکدیگر تأثیر می‌گیرد، افزود: هم محیط با برکت و تأثیر گذار است و هم روح ما

از محیط تأثیر می‌گیرد که در واقع ماه مبارک رمضان همان محیطی است که باعث اثرگذاری بیشتر خواهد شد.

حجت الاسلام والمسلمین سعیدی آریا افزود: موقعیت تعطیلات باعث چند برابر شدن این فرصت می‌شود، به خصوص لحظات منتهی به سحر همچون پنجره‌ای است که امسال باز می‌شود.

■ فرصت ارتباط بیشتر با خالق هستی

وی به روایتی اشاره کرد و گفت: شخصی نزد حضرت موسی (ع) آمد و گفت، من تمام داشته‌های دنیایی را دارم اما این کیست که تویی می‌گویی خدا و خدا، من نیازی به او ندارم. موسی از خدا سؤال کرد و اینگونه پیام آمد، فلانی تو بزرگ‌ترین نعمت که ارتباط با من است را نداری.

سعیدی آریا با اشاره به اینکه شیطان پای منبر نوح و ابراهیم (ع) نشست تا ارتباط را خراب کند، یادآور شد: شیطان خور و خواب و شهوت را بر پرت می‌کند، لذا اگر شیطان انسان را حیوان تصور کرد، همه چیز برای انسان در دنیا خلاصه می‌شود.

این کارشناس مذهبی به واقعه که برابا اشاره کرد و گفت: امام حسین (ع) از قاسم بن الحسن (ع) می‌پرسد، مرگ را چگونه می‌بینی و او می‌گوید اهل من العسل، یعنی از عسل شیرین تر چرا که به حیث حیوانیت مرگ یک پایشان از لذت‌های دنیاست اما اینکه حضرت قاسم (ع) اینگونه می‌گوید یا سیدالشهدا (ع) شهادت را بهترین نوع ترک دنیا می‌داند، به دلیل زایه دیدی است که از حیث انسانی به خود نگاه می‌کنند.

■ قرآن همان نامه عاشقانه است

وی ارتباط با خالق را بهترین نوع ارتباط دانست و با اشاره به بهره‌مندی بیشتر از بعد قرآن در این ماه گفت: وقتی کسی به کسی علاقه دارد، اگر نامهای برایش نوشته باشد، زمان دلنگی نامه را می‌خواند و شاید هزار بار نامه را بخواند و با تک‌تک کلمات ارتباط بگیرد چرا که کلمه را مخلوق معشوق می‌داند و این ارتباط را حفظ می‌کند. قرآن، کلام‌الله است و کلمه آن چیزی بوده که خدا خلق کرده، لذا تأکیدات اهل بیت (ع)

در قرآن مبتنی بر همین حفظ ارتباط است. حجت الاسلام والمسلمین سعیدی آریا افزود: هر کسی به اندازه توان در ماه مبارک رمضان از فرصت تعطیلات استفاده و به قرآن قرآن بپردازد چرا که نگاه به قرآن امید به دل می‌دهد و کسانی که احساس ناامیدی می‌کنند، بیشتر سمت قرآن بروند.

وی با تأکید بر اینکه انس با قرآن حال افراد را خوب می‌کند، بیان کرد: سنگ بزرگ علامت زدن است اما صبح به صبح یک صفحه یا حتی نیم صفحه و یک آیه قرآن کنیم و عین شومیم چرا که آنچه با روح و فطرت انسان عین بوده همان روح قرآن است.

وی به حدیثی از پیامبر (ص) اشاره کرد و گفت: نگرانی پیامبر (ص) این است که «آن تَنَحَّذُوا الْقُرْآنَ مَرَامِزَ» می‌تسم که قرآن را سرودها و آواها در نظر بگیرد و هدی للناس آن از بین برود.

وی توصیه کرد: زمان قرآن خواندن به ترجمه روان و قابل فهم توجه داشته باشید. خدا در قرآن قول‌هایی را داده است که اعتماد ایجاد می‌کند و قرآن وعده‌هایی داده که آرامش به دل می‌بخشد و تشویب و اضطراب را دور می‌کند.

وی به برخی خواص قرآنی اشاره کرد و گفت: قرآن برای یاد خداست و همین باعث می‌شود یاد خدا باشیم، همچنین قرآن ما را در یاد می‌کند. امام زین العابدین (ع) می‌فرماید: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ مِثَّةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي تَالِبٍ» خدایا پناه می‌برم به تو از اینکه بمیرم و دستم خالی باشد، لذا خیلی سخت است زمان رفتن از این دنیا که بهانه‌ای برای برداشتن توشه آخرت بوده دست خالی برویم.

این کارشناس مذهبی خاطر نشان کرد: ماه مبارک امسال تکرار نمی‌شود، ویژگی ماه مبارک امسال منحصر به فرد بودن آن است و مشخص نیست سال بعد باشیم یا نباشیم، لذا معتنم شمردن این ایام مسئله بسیار مهمی است. باید دم را در بایم، چنانچه آیت‌الله مجتهدی می‌گفتند خود خواهد باشد اما به این معنی است که حواس شما به خودتان باشد و جذابیت‌های اطراف شما را نگیرد، یادمان نرود بنده خداییم.

در تعالیم دینی ما چه در قرآن و چه در روایات آمده است اوقات و مکان‌ها ارزش‌های مساوی با یکدیگر ندارند، مثال آن لیله القدر خیر من الف شهر است که شب قدر بهتر از هزار ماه معرفی می‌شود

از جمله آداب کپی سفارشات بیست‌گانه پیامبر اعظم (ص) در خطبه معروف به شعبانیه بر آن تأکید شده است «صله ارحام» یعنی ارتباط با خویشاوندان - است که به خودی خود نیز دارای آثار و نتایج مهمی است و در ایام نوروز این نتایج پررنگتر خواهد شد

■ حجت الاسلام حسین زمانی رهبر

در آستانه ماه خدا و ماه امت اسلام، یعنی ماه برکت رمضان قرار گرفته‌ایم تا بار دیگر در سفری بی‌نهایت به سوی مبدأ هستی حرکت کنیم.

آری! این ماه حقیقتی غیر از زمان‌های دیگر و هوایی متفاوت از باقی سال دارد، به طوری که هر عمل نیک و خیری که انجام دهیم، مرتبتی چند برابر بیش از ماه‌های دیگر نصیبمان خواهد شد و تو گویی با برداشتن یک قدم به سوی حق، صد قدم پیش خواهیم رفت و رشد خواهیم کرد و این چه حقیقت بلندی است که بسا چشم‌های آلوده و در حجاب از درک حقیقت آن عاجز باشند! از همین رو اسلام به عنوان یک مکتب حیات بخش ما را به رعایت آدابی به ویژه در ساعات و لحظات ماه مبارک رمضان دعوت می‌کند تا بتوانیم هر چه بیشتر از برکات و فیوضات آن بهره‌مند شویم.

از جمله آدابی که طی سفارشات بیست‌گانه پیامبر اعظم (ص) در خطبه معروف به شعبانیه بر آن تأکید شده است «صله ارحام» - یعنی ارتباط با خویشاوندان - است که به خودی خود نیز دارای آثار و نتایج مهمی است و در ایام نوروز این نتایج پررنگتر نیز خواهد شد.

■ مهم‌ترین آثار صله ارحام

از اساسی‌ترین آثار صله ارحام، ایجاد پیوند و همبستگی اجتماعی است چه آنکه اگر خانواده‌ها با یکدیگر ارتباط داشته باشند و از این رهگذر به یکدیگر احسان کنند، روح رافت و گرایش به یکدیگر در ایشان پدید خواهد آمد و از آنجا که همین خانواده‌ها، خانواده‌های

صله ارحام

ارمغان نوروز و رمضان

و نیکی کردن، حساب را آسان ساخته، از گناه نگی می‌دارد، پس صله رحم کرده و به برادران تان نیکی کنید، اگر چه به سلامی نیکو و جواب سلام دادن باشد» یا در کلام دیگری می‌فرماید: «صله رحم کن، اگر چه با کمی آب باشد»، بنابراین به هیچ عنوان نباید به خود و دیگران در اقامه این سنت حسنه سخت بگیریم تا در نتیجه نتوانیم زندگی خود و جامعه را به سمت بهتر شدن سوق دهیم.

■ نهی قطع ارحام

نقطه مقابل صله ارحام، قطع ارحام است که بسیار مذمت شده و عامل آن مرتکب گناه کبیره شناخته شده است. به قدری در بعضی روایات این گناه بزرگ نهی شده است که از قاطعین رحم به عنوان ملعونان و دورشدگان از رحمت خدا با استناد به سه آیه قرآن کریم یاد شده است و بسیار این به آن علت است که عدم انجام وظیفه «صله ارحام» نه تنها موجب از دست رفتن منافع اجتماعی برای خود و جامعه می‌شود بلکه «قطع ارحام» موجب مشکلات فراوان و ضررهایی می‌شود که ممکن است حتی سرنوشت ما را تغییر دهد. انظوری که از روایات معصومین (ع) برمی آید، لعنت خدا، مجازات سریع دنیوی، دور ماندن از بهشت، سوسه‌مندی نبودن سایر کارها، کمک نرسیدن ملائکه رحمت، قرار گرفتن ثروت جامعه در دست پلیدان، بخشی از آثار مخرب قطع ارحام است.

به امید آنکه بتوانیم در ماه مبارک رمضان که با نوروز متقارن شده است، بیش از پیش به انجام وظیفه خیر صله ارحام اهتمام ورزیم.

«کارشناس مذهبی، استاد حوزه و دانشگاه، تولیت مدرسه علمیه حضرت باقر العلوم (ع) شهید محلاتی

